

HISTORIA –
FUNDAMENTY
WSPÓŁCZESNOŚCI

ELŻBIETA
PAPROCKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do historii dla szkoły podstawowej. Zakres podstawowy

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Strona redakcyjna

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Witkowska

Recenzja merytoryczna – dr Danuta Koper

Agnieszka Szawan-Paras

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć/lekcji

Spółczesność polskie pod okupacją niemiecką i sowiecką

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

klasa 4/90 minut

Cele

Uczeń po lekcji:

- przedstawia prawno-ustrojowe regulacje okupacyjnych władz, dotyczące terytorium państwa polskiego i zamieszkującej tam ludności
- przedstawia realia życia codziennego w okupowanej Polsce
- wymienia i charakteryzuje przykłady największych zbrodni niemieckich i sowieckich
- porównuje system sowieckich i niemieckich obozów
- omawia kwestie deportacji i wysiedleń ludności
- wyjaśnia przyczyny i rozmiary konfliktu polsko-ukraińskiego
- charakteryzuje postawy polskiego społeczeństwa wobec polityki okupantów oraz wymienia przykłady heroizmu
- wyjaśnia i omawia sposoby upamiętnienia zbrodni obu okupantów oraz heroizm na przykładzie: a) Muzeum Powstania Warszawskiego, b) Państwowego Muzeum Auschwitz- Birkenau w Oświęcimiu, c) Polskiego Cmentarza Wojennego w Katyniu
- doskonalili kompetencje cyfrowe i porozumiewania się w języku ojczystym.

Metody/Techniki/Formy pracy

e-portfolio

Środki dydaktyczne

prezentacje przygotowane przez uczniów

Opis przebiegu zajęć/lekcji

Trzy tygodnie przed planowanymi zajęciami nauczyciel dzieli klasę na grupy i przydziela zadania. Uczniowie przygotowują e-portfolio na określony temat (np. w aplikacji storyjumper).

Zadanie dla grupy I

Przygotujcie prezentację na temat warunków życia Polaków na ziemiach okupowanych przez Niemcy, w tym akcji eksterminacji inteligencji polskiej, wysiedleń i masowej zagłady. Wykorzystajcie materiały z Internetu (w tym publikacje IPN oraz informacje ze strony muzeów upamiętniających tamte wydarzenia ,np. Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau)

Zadanie dla grupy II

Przygotujcie prezentację na temat warunków życia i losów ludności żydowskiej na ziemiach polskich podczas II wojny światowej. Wykorzystajcie materiały z Internetu (w tym publikacje IPN oraz informacje ze strony muzeów upamiętniających tamte wydarzenia, np. Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau).

Zadanie dla grupy III

Przygotujcie prezentację pokazującą postawy polskiego społeczeństwa wobec niemieckiego okupanta – przykłady działań konspiracyjnych i walki zbrojnej oraz heroizmu. Wykorzystajcie materiały z Internetu (w tym publikacje IPN oraz informacje ze strony muzeów upamiętniających tamte wydarzenia, np. Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau).

Zadanie dla grupy IV

Przygotujcie prezentację pokazującą realia życia pod okupacją sowiecką, w tym masowe wysiedlenia i deportacje, warunki życia więźniów. Wykorzystajcie materiały z Internetu, np. publikacje IPN.

Zadanie dla grupy V

Przygotujcie prezentację dotyczącą zbrodni katyńskiej. Wykorzystajcie materiały z Internetu, np. publikacje IPN.

Zadania dla grupy VI

Przygotujcie prezentację dotyczącą genezy i przebiegu rzezi wołyńskiej w 1943 roku. Wykorzystajcie materiały z Internetu, np. publikacje IPN.

Podczas lekcji uczniowie prezentują efekty swojej pracy. Poprzedzone jest to krótkim wstępem nauczyciela, który omawia podział ziem polskich pomiędzy okupantów z końca września 1939 roku. Każda z grup dysponuje czasem 10 minut. Pozostała część lekcji wypełnia dyskusja – porównanie sowieckich i nazistowskich metod eksterminacji: w czym były podobne i czym się różniły?

Komentarz metodyczny

Lekcja wymaga dobrego przygotowania ze strony uczniów. Dobrze jest wyznaczyć możliwość, a nawet obowiązek konsultacji źródeł oraz treści wystąpienia tydzień przed zajęciami. Nauczyciel ocenia pracę uczniów, stosując znane im kryteria oceny projektów uczniowskich.